

Viite VN/20868/2026

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausunto luonnoksesta koskien alle 15-vuotiaana rikollisesta teosta epäillyn säilöönottamista

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue antaa seuraavan lausunnon luonnoksesta koskien alle 15-vuotiaana rikollisesta teosta epäillyn säilöönottamista:

1. Esityksen tavoitteiden toteutuminen

Vastaavatko esitysluonnoksen ehdotukset esitysluonnokselle asetettuja tavoitteita?

Kyllä

Perustelut:

Esitysluonnos vastaa hyvin asetettuihin tavoitteisiin.

2. Ehdotuksen tarpeellisuus

Pidättekö tarpeellisena, että alle 15-vuotias rikoksesta epäilty voidaan ottaa poliisin säilöönottiloihin esitutkinnan turvaamiseksi yli 24 tunniksi?

Kyllä

Perustelut:

Poliisi tarvitsee lisäkeinoja varhaiseen puuttumiseen alle 15-vuotiaiden rikostentekijöiden kanssa sekä asian selvittämiseksi mutta myös uusintarikollisuuden ehkäisemiseksi.

3. Säilöönoton enimmäiskesto

Mikä seuraavista säilöönoton enimmäiskestoista on mielestänne tarkoituksenmukaisin vaihtoehto?

72 tuntia

Perustelut:

Enimmäiskesto voi Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaa olla jopa 72 tuntia, kunhan säilöönoton kesto arvioidaan tapauskohtaiseksi ja lapsen kokonaistilanne huomioiden. Pidemmällä säilöönottoajalla voidaan mahdollisesti myös turvata uhrin asemaa nykyistä paremmin sekä järjestää tekijälle hänen tarvitsemiaan lastensuojelun palveluita.

4. Säilöönoton edellytykset

Onko säilöönoton edellytykset (pakkokeinolaki 806/2011 5 a § 1mom) määritelty mielestänne riittävän selkeästi ja tarkoituksenmukaisesti?

Kyllä

Perustelut:

-

5. Säilöönoton soveltamiskynnys

Mikä säilöönoton soveltamiskynnystä koskevista vaihtoehtoista on näkemyksenne mukaan perustelluin? Vaihtoehdot on kuvattu tarkemmin liitteessä "Vaihtoehtotarkastelu säilöönoton enimmäiskestosta ja soveltamiskynnyksestä". Valitkaa yksi vaihtoehto:

V1

Perustelkaa vastauksenne. Perusteluissa voi ottaa kantaa myös säilöönoton enimmäiskesto on sekä siihen, muodostavatko soveltamiskynnys ja enimmäiskesto toimivan kokonaisuuden.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen näkemyksen mukaan vaihtoehto V1 on perustelluin. Samat nuoret tekevät usein useita rikoksia, ja silloin kun nuori jää kiinni vähäisemmästäkin rikoksesta, voi säilöönoton pituus mahdollistaa lastensuojelullisten toimenpiteiden selvittämisen. Tällöin tulee soveltaa tätä mahdollisuutta ainoastaan niiden nuorten kohdalla, joilla on jo useita rikoksia ja säilöönotto on oikeassa suhteessa nuoren kokonaistilanteeseen.

6. Vaikutukset lapsiin

Mitä vaikutuksia ehdotuksella arvioitte olevan alle 15-vuotiaiden lasten oikeuksiin, hyvinvointiin ja asemaan?

Lapsen alkavaan rikoskierteeseen tulisi voida puuttua nykyistä tiukemmin poliisin keinona sekä lastensuojelun ja poliisin yhteistyönä. Katsomme, että ehdotus kohdistuu nimenomaan niihin suuren riskin nuoriin, joilla saattaa olla alkava, vakava rikoskierre. Näin ollen nykyistä varhaisempi puuttuminen myös vahvistaa viranomaisten mahdollisuutta puuttua varhemmin ja tarjota tukitoimia. Säilöönotto vahvistaa yleistä oikeustajua myös niiden nuorten osalta, jotka eivät tee rikoksia.

7. Vaikutukset viranomaistoimintaan

Mitä vaikutuksia ehdotuksella arvioitte olevan viranomaisten toimintaan ja yhteistyöhön (esim. poliisi ja hyvinvointialueet)?

Säilöönotto tulee olla poliisin keino ja poliisin tule huolehtia säilöönoton ajalta lapsen turvallinen säilytys. Tilanteessa voidaan konsultoida sosiaaliviranomaista ja myös edellyttää muuta yhteistyötä. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ei katso mahdolliseksi asettaa satunnaisiin säilöönoton tilanteisiin viranhaltijaa, eikä työntekijää kokoaikaiseksi olemaan nuoren kanssa säilöönoton ajan. Muutoin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue näkee yhteistyön tiivistymisen mahdollisuudet tässä kohtaa.

8. Vaikutukset esityksen tavoitteiden näkökulmasta

Miten arvioitte ehdotetun sääntelyn vaikutuksia rikosten selvittämiseen sekä yleisemmin sisäiseen turvallisuuteen?

Länsi-Uudenmaan alueella näkyy alaikäisten tekemien vakavien rikosten määrä ja nuoret ovat hyvin tietoisia rikosseuraamuksista. Katsomme, että ehdotetulla säätelyllä voi olla ennaltaehkäisevää vaikutusta alaikäisten, erityisesti 14-vuotiaiden rikosten tekemiseen.

9. Toteuttamiskelpoisuus

Onko ehdotus mielestänne käytännössä toteuttamiskelpoinen?

Kyllä osittain

Perustelut:

Säilöönoton aikainen valvonta tulee järjestyä yhteistyössä poliisin ja hyvinvointialueen kanssa eikä se voi kokonaan jäädä hyvinvointialueen vastuulle.

10. Muut huomiot

Muut mahdolliset huomiot ehdotuksesta